

Pētījums

„Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas
apdzīvājuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

ID Nr. RD PAD 2014/11

(Tehniskās specifikācijas 3.2.1., 3.2.2.p.)

II

Esošās dzīvojamās vides kvalitātes vērtējums

Pasūtītājs:

juridiskā adrese
reģistrācijas Nr.
tālrunis
fakss
e-pasts

Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments

Amatu ielā 4, Rīga, LV-1050
90000056484
67105816
67012922
karina.jansone@riga.lv

Izpildītājs:

juridiskā adrese
reģistrācijas Nr.
tālrunis
fakss
e-pasts

SIA „Grupa 93”

Kr. Barona iela 3-4. Rīga, LV 1050, Latvija
50103129191
67217043, 29128482
67217045
liga@grupa93.lv

Rīga
2014.g.

Saturs

1. METODIKA	3
1.1. Pieeja dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšanai	3
1.2. Dzīvojamās apbūves teritoriālais iedalījums	3
1.3. ĢIS analīze	4
1.4. Pilsētas daļu ranžēšana pēc kvalitātes līmeņa	5
2. DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIĀLAIS IEDALĪJUMS	5
2.1. Dzīvojamās apbūves teritoriju kategorijas	5
2.2. Teritoriju atlase	6
3. DZĪVOJAMĀ VIDES KVALITĀTES FAKTORI	11
4. DZĪVOJAMĀ VIDES KVALITĀTES VĒRTĒJUMS	14
5. ĢIS ANALĪZE	18
6. PILSĒTAS DAĻU RANŽĒŠANA, ATBILSTOŠI DZĪVOJAMĀS VIDES KVALITĀTES LĪMENIM	19
6.1. Centra apbūves teritoriju vērtējums	19
6.2. Daudzstāvu apbūves teritoriju vērtējums	20
6.3. Jauktas apbūves teritoriju vērtējums	22
6.4. Mazstāvu apbūves teritoriju vērtējums	23
6.5. Savrupmāju apbūves teritoriju vērtējums	23
6.6. Dzīvojamās vides kvalitātes skaitlisko vērtību un ekspertvērtējuma salīdzinājums	25
7. SECINĀJUMI	27

1. METODIKA

Esošās dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšanas metodika ir pētījuma „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvotuma telpiskās struktūras stiprināšanai” sastāvdaļa. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti Rīgas mājokļu attīstības tematiskā plānojuma izstrādei (uzsākts ar RD 22.10.2013. lēmumu Nr. 306), kura mērķis ir, balstoties uz pilsētas stratēģiskajām nostādnēm, radīt priekšnoteikumus dažāda un pieejama mājokļa nodrošināšanai, apdzīvotuma telpiskās struktūras stiprināšanai un dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošanai Rīgā.

Metodikas uzdevums ir izstrādāt kritērijus, pēc kuriem analizēt dzīvojamās vides kvalitāti, ietverot mājokļu, publiskās ārtelpas un apstādījumu, satiksmes, transporta, darba vietu, sociālās un tehniskās infrastruktūras, kā arī citu iespējamo faktoru pieejamību, pietiekamību un kvalitāti.

1.1. Pieeja dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšanai

Pieeja mājokļu un dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšanai balstās piecu soļu metodē:

- 1 pilsētas teritoriāls iedalījums pēc dominējošās dzīvojamās apbūves struktūras;
- 2 ĢIS analīze;
- 3 pilsētas daļu ranžēšana pēc kvalitātes līmeņa, pamatojoties uz ĢIS analīzes rezultātiem;
- 4 ekspertu vērtējums par pilsētas daļu dzīves kvalitātes līmeni;
- 5 ĢIS analīzes un ekspertu vērtējuma salīdzinājums.

ĢIS analīze balstās uz kvantitatīviem rādītājiem, bet ekspertu vērtējumā tiek pausts kvalitatīvs novērtējums (viedoklis) par virkni dzīves vides kvalitāti ietekmējošajiem faktoriem. Vērtējums balstās uz ekspertu pieredzi un zināšanām.

Eksperti vērtē šādus faktoros:

- Pilsētībūvnieciskās struktūras un apbūves / arhitektūras kvalitāte
- Rekreācijas teritoriju pieejamība
- Sabiedriskā transporta pieejamība
- Publisko pakalpojumu pieejamība
- Vides kvalitāte
- Sociālais fons
- Unikālas kvalitātes, unikalitāte

Saskaņā ar metodiku, veikta mājokļa un dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšana un izstrādāts dzīvojamās vides standarts.

1.2. Dzīvojamās apbūves teritoriālais iedalījums

Mājokļu un dzīvojamās vides kvalitātes vērtēšanai apkaimju iedalījums neatbilst nepieciešamajam apbūves detalizācijas līmenim. Tādēļ, uzsākot vērtēšanu, pilsētas teritorijā noteiktas mazākās vienības, balstoties uz dominējošo dzīvojamās apbūves struktūru - vairāku kritēriju kopumu, kas veidojas no mājokļu tipa, ēku uzcelšanas perioda, zemesgabalu un

pagalmu lieluma, būvniecības materiāliem, apbūves augstuma, utt. Piemēram, Centrs iedalīts sīkāk, nošķirot koka apbūves daļas, Avotus, Vecrīgu, kluso centru, u.c.

GIS analīzes procesā vērtēti teritoriju robežlielumi, piemēram, cik liels dzīvojamo ēku kopums uzskatāms par vienotu dzīvojamās apbūves struktūru jeb mazāko teritoriālo iedalījumu (minimālo rādītāju) un noteiktas citas pazīmes, kas liecina par vienotu dzīvojamās apbūves teritoriju. Piemēram, savrupmāju apbūvei minimālais zemes gabalu un ēku skaits, kopīga iela vai ielas posms u.c. struktūras elementi. Analīzē ņemta vērā arī Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas telpiskā perspektīva. Dzīvojamās apbūves teritoriālais iedalījums var izmantot kā papildus faktoru apkaimju robežu pārvērtēšanai, pakalpojumu centru izvietojumam.

1.3. GIS analīze

Dzīvojamās vides vērtēšanai ir atlasīti **faktori**, kas nosaka tās kvalitāti:

- attālums no centra – pilsētas nozīmīgāko pakalpojumu sasniedzamība;
- transporta shēma;
- sabiedriskais transports;
- pakalpojumu nodrošinājums (pakalpojumu objektu dislokācija);
- dzīvojamās apbūves teritoriālā iedalījums lielums (piemēram, vienlaidus dzīvojamie rajoni, atsevišķas apbūves grupas, atsevišķi objekti kā jaunajiem projektiem);
- mājokļa kvalitāte un lielums;
- prestižs;
- dabas teritoriju tiešs tuvums;
- ūdeņu teritoriju tiešs tuvums;
- apkārtējā apbūve un izmantošana (dzīvojamās apbūves analīze saistībā ar blakus esošajām zonām objektiem);
- traucējoši objekti (trokšņu un piesārņojuma avoti, piem., lidosta, dzelzceļš, ražošanas uzņēmumi);
- sociālais fons.

GIS analīzē faktori kvantificēti, izmantojot pieejamos **telpiskos datus**, tos savietojot un analizējot dažādās kombinācijās:

- dzīves vietu izvietojums;
- teritorijas plānojuma funkcionālās zonas, kurās ir atļauta dzīvojamā apbūve;
- attālums līdz pilsētas centram;
- sabiedriskā transporta maršrutu tīkls (pieturas, tostarp dzelzceļa pieturas, un 500 m rādiusi ap tām);
- dabas, apstādījumu, ūdeņu teritorijas, to pieejamība, ģenerējot 300 m teritorijas ap dabas teritorijām;
- transporta shēma, ielu tīkls (maģistrālo ielu tuvums vērtēts kā negatīvs faktors – trokšņa un gaisa piesārņojuma avots);
- pakalpojumi (skolas, veselības aprūpe, tirdzniecības uzņēmumi);
- mājokļa kvalitāte (ēku attēlojums kartē atbilstoši būvniecības periodam, būvju nolietojums);
- informācija par tirgus darījumiem;
- traucējošie objekti (trokšņu un piesārņojuma avoti: dzelzceļa tīkls, maģistrālās ielas, lidosta, ražošanas objekti).

Pateicoties ĢIS analīzes metodei, sagatavotas vairākas kartes mājokļu un dzīvojamās vides kvalitātes faktoru analīzei dažādās pilsētas daļās.

1.4. Pilsētas daļu ranžēšana atbilstoši kvalitātes līmenim

Balstoties uz ĢIS analīzi un ekspertu vērtējumu, dzīvojamās apbūves teritoriālajām daļām piešķirsim vienu no trim **kvalitātes līmeņiem**:

I	augsta dzīves vides kvalitāte
II	vidēja dzīves vides kvalitāte
III	zema dzīves vides kvalitāte

Salīdzinājums, analīze, vērtējums veikts mājokļa un dzīvojamās apbūves grupās, kas sadalītas atbilstoši mājokļu tipiem.

Piemēram, daudzstāvu apbūves kvalitātes līmeņus raksturo:

- 1 Labākā Rīgā esošā daudzstāvu apbūves dzīvojamā vide, kurā ir vairāku pozitīvu faktoru kopums (*piemēram, pieejams pakalpojumu un sabiedriskā transporta nodrošinājums, apkārtnes vidē ir bijuši uzlabojumi (Daugavas promenāde)*);
- 2 Vidēja daudzstāvu apbūves dzīvojamā vide – daudz pozitīvu faktoru, bet vienlīdz – trūkumi, tostarp objektīvi pastāvoši vai grūti novēršami traucējoši apstākļi (*dzelzceļš, osta, liels attālums līdz centram*);
- 3 Zema daudzstāvu apbūves dzīvojamā vide – zemāka celtniecības kvalitāte, liels attālums no centra, masīva/blīva apbūve, augsts iedzīvotāju blīvums, slikts pagalmu labiekārtojums, neapmierinoša inženierapgāde un tehniskais stāvoklis (*Zolitūde, Bolderāja*).

Balstoties uz kvalitātes vērtējumu, turpmākajā darbā izstrādāti priekšlikumi dzīvojamās vides kvalitātes uzlabojumiem un dzīvojamās vides kvalitātes standarts.

2. DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIĀLAIS IEDALĪJUMS

2.1. Dzīvojamās apbūves teritoriju kategorijas

Dzīves vides kvalitātes vērtēšanai pilsētā ir identificētas teritorijas, kurās dominējošais apbūves veids ir mājoklis. Teritorijas iedalītas piecās kategorijās, kuru galvenā atšķirīgā iezīme ir dzīvojamās apbūves galvenais tips, atsevišķi nodalot vēsturisko dzīvojamo apbūvi pilsētas centrā (RVC un tā aizsardzības zonas robežās). Atšķirīgi apzīmējumi piešķirti esošajām un plānotajām dzīvojamās apbūves teritorijām. Izveidotas šādas teritoriju kategorijas:

- Savrupmāju apbūves teritorijas;
- Mazstāvu apbūves teritorijas;
- Daudzstāvu apbūves teritorijas;
- Centra apbūves teritorijas;

- Jauktas apbūves teritorijas.

Esošās apbūves teritorijas klasificētas, atbilstoši faktiskajai apbūves struktūrai.

Savrupmāju apbūves teritorijas – kompakti kvartāli un kvartālu grupas, kurās dominē viengimenes, un divģimeņu māju apbūve ar augstumu līdz 2 (lielākais – 3) stāviem. Lielākās šādas teritorijas ir Jaunciemā, Vecāķos un Vecdaugavā, Mežaparkā, Bergūciemā, Dārzcīemā, Imantā, Zolitūdē, Pleskodālē un Bierīņos.

Mazstāvu apbūves teritorijas - kompakti kvartāli un kvartālu grupas, kurās dominē dažāda tipa, tostarp, daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas ar augstumu līdz 3 stāviem (lielākoties – līdz 2 stāviem). Lielākās teritorijas atrodas Bolderājā, Ķīpsalā, Zasulaukā, Šampēterī un Torņakalnā.

Daudzstāvu apbūves teritorijas – kompakti kvartāli, kvartālu grupas un mikrorajoni, kur dominē daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku apbūve ar augstumu virs 3 stāviem. Lielākais īpatsvars ir pirms 1990. gada būvētajiem lielmēroga dzīvojamajiem rajoniem. Šajā grupā neietilpst perimetrālās apbūves teritorijas Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā.

Centra apbūves teritorijas – vairākas atšķirīgas, galvenokārt vēsturiskās apbūves kvartālu grupas Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā. To kopīgā iezīme – perimetrāla apbūve. Atšķirības – ēku tipi, augstums, būvniecības laiks, galvenie būvmateriāli, apbūves kvalitāte (piemēram, koka apbūve Grīziņkalnā, Klusais centrs, Vecrīga, Avoti).

Jauktas apbūves teritorijas – kvartāli un kvartālu grupas, kurās nav vienas dominējošas dzīvojamās apbūves kategorijas (dažādi ēku tipi, augstums, apbūves attīstības laiks). Lielākās teritorijas atrodas Čiekurkalnā, Teikā, Maskavas forštatē, Dzircīemā, Āgenskalnā un Ziepiņkalnā.

Plānotās apbūves teritorijas noteiktas, atbilstoši Rīgas teritorijas plānojumam 2006. – 2018. gadam, jo šo teritoriju attīstība nav uzsākta un faktiskā apbūves struktūra nav nosakāma.

2.2. Teritoriju atlase

Esošās apbūves teritoriju grupās mazākā analizētā teritoriālā vienība ir kvartāls vai kvartāla daļa, kurā lielāko daļu apbūves veido kompakta dzīvojamo ēku grupa ar vismaz 10 dzīvojamām mājām vai vismaz 50 iedzīvotājiem. Teritoriju robežas noteiktas pa dzīvojamās apbūves zemesgabalu robežām, ielu sarkanajām līnijām un dabā izšķiramām robežām. Plānoto apbūves teritoriju robežas noteiktas, atbilstoši Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018. gadam kartei “Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”.

Kopā atlasītas un novērtētas 154 apbūvētās teritorijas, kurās dzīvo 95% Rīgas iedzīvotāju (skatīt karti “Dzīvojamās apbūves teritorijas”). Mazākais ēku skaits ir daudzstāvu apbūves teritorijā, kas atrodas Teikā – 2 ēkas. Tā ietverta vērtējamo teritoriju kopā lielā iedzīvotāju skaita dēļ - mājās dzīvo 464 cilvēki. Mazākais iedzīvotāju skaits ir savrupmāju apbūves teritorijā Buļļos, kur 14 mājās dzīvo 50 iedzīvotāji. Teritoriju pamatdati ietverti 1.tabulā.

1.tabula. Esošo dzīvojamās apbūves teritoriju pamatdati.

Nr. p.k.	Dominējošā dzīvojamā apbūve	Apkaime	Dzīvojamo ēku skaits	Iedzīvotāju skaits	Platība, ha
1.	Savrupmāju apbūve	Atgāzene	28	96	9,38

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvojuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Dominējošā dzīvojamā apbūve	Apkaime	Dzīvojamo ēku skaits	Iedzīvotāju skaits	Platība, ha
2.	Savrupmāju apbūve	Atgāzene	113	862	39,05
3.	Centra apbūve	Avoti	653	19457	124,88
4.	Mazstāvu apbūve	Āgenskalns	34	633	6,04
5.	Daudzstāvu apbūve	Āgenskalns	15	1615	5,84
6.	Daudzstāvu apbūve	Āgenskalns	39	1907	13,25
7.	Daudzstāvu apbūve	Āgenskalns	49	4319	25,65
8.	Jaukta apbūve	Āgenskalns	948	18022	242,62
9.	Savrupmāju apbūve	Beberbeķi	117	386	70,76
10.	Savrupmāju apbūve	Beberbeķi	30	101	12,04
11.	Savrupmāju apbūve	Berģi	156	991	31,19
12.	Savrupmāju apbūve	Berģi	329	1238	63,18
13.	Savrupmāju apbūve	Bieriņi	1695	8935	394,57
14.	Daudzstāvu apbūve	Bišumuiža	7	397	2,39
15.	Daudzstāvu apbūve	Bišumuiža	4	663	2,64
16.	Savrupmāju apbūve	Bišumuiža	67	242	11,75
17.	Jaukta apbūve	Bišumuiža	59	537	30,25
18.	Mazstāvu apbūve	Bolderāja	86	1793	18,24
19.	Daudzstāvu apbūve	Bolderāja	39	2020	11,94
20.	Mazstāvu apbūve	Bolderāja	301	3091	59,5
21.	Daudzstāvu apbūve	Bolderāja	67	6805	48,85
22.	Daudzstāvu apbūve	Brasa	26	2664	18,12
23.	Centra apbūve	Brasa	263	9824	70,16
24.	Savrupmāju apbūve	Brekši	40	139	8,63
25.	Daudzstāvu apbūve	Brekši	28	1383	22,84
26.	Savrupmāju apbūve	Bukulti	101	374	24,94
27.	Savrupmāju apbūve	Buļļi	14	50	8,04
28.	Savrupmāju apbūve	Buļļi	66	218	54,29
29.	Daudzstāvu apbūve	Centrs	5	602	5,03
30.	Daudzstāvu apbūve	Centrs	82	4224	20,66
31.	Centra apbūve	Centrs	256	8336	73,2
32.	Centra apbūve	Centrs	657	20584	179,58
33.	Daudzstāvu apbūve	Čiekurkalns	17	850	3,07
34.	Jaukta apbūve	Čiekurkalns	338	6313	88,51
35.	Daudzstāvu apbūve	Daugavgrīva	92	8425	51,52
36.	Savrupmāju apbūve	Dārziems	33	267	9,42
37.	Savrupmāju apbūve	Dārziems	195	785	35,9
38.	Daudzstāvu apbūve	Dārziems	29	1950	19,02
39.	Daudzstāvu apbūve	Dārziems	21	3126	15,89
40.	Savrupmāju apbūve	Dārziems	693	6623	132,21
41.	Daudzstāvu apbūve	Dārziems	126	6713	50,7
42.	Savrupmāju apbūve	Dārziņi	981	2706	256,54
43.	Savrupmāju apbūve	Dreiliņi	18	60	9,23

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvojuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Dominējošā dzīvojamā apbūve	Apkaime	Dzīvojamo ēku skaits	Iedzīvotāju skaits	Platība, ha
44.	Daudzstāvu apbūve	Dreiliņi	6	716	9,34
45.	Daudzstāvu apbūve	Dreiliņi	14	765	9,4
46.	Daudzstāvu apbūve	Dreiliņi	6	2153	3,67
47.	Daudzstāvu apbūve	Dreiliņi	18	3055	11,57
48.	Mazstāvu apbūve	Dzirčiems	9	164	2,31
49.	Daudzstāvu apbūve	Dzirčiems	4	374	6,96
50.	Jaukta apbūve	Dzirčiems	112	1783	59,43
51.	Jaukta apbūve	Dzirčiems	102	1953	23,44
52.	Daudzstāvu apbūve	Dzirčiems	97	5376	48,82
53.	Centra apbūve	Grīziņkalns	307	12885	88,29
54.	Daudzstāvu apbūve	Iļģuciems	344	23382	146,64
55.	Savrupmāju apbūve	Imanta	44	221	13,71
56.	Savrupmāju apbūve	Imanta	150	622	23,32
57.	Savrupmāju apbūve	Imanta	152	681	42,93
58.	Savrupmāju apbūve	Imanta	206	1049	54,04
59.	Savrupmāju apbūve	Imanta	263	1324	144,17
60.	Daudzstāvu apbūve	Imanta	385	38525	241,76
61.	Savrupmāju apbūve	Imanta	29	165	6,85
62.	Savrupmāju apbūve	Jaunciems	18	81	7,31
63.	Savrupmāju apbūve	Jaunciems	374	2321	135,36
64.	Savrupmāju apbūve	Jugla	25	120	7,47
65.	Savrupmāju apbūve	Jugla	38	129	5,31
66.	Savrupmāju apbūve	Jugla	31	138	5,5
67.	Jaukta apbūve	Jugla	19	140	8,36
68.	Savrupmāju apbūve	Jugla	39	150	8,61
69.	Mazstāvu apbūve	Jugla	55	315	12,3
70.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	7	355	2,76
71.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	5	625	3,78
72.	Savrupmāju apbūve	Jugla	154	740	23,48
73.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	16	937	7,54
74.	Jaukta apbūve	Jugla	10	1214	11,83
75.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	91	5504	39,85
76.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	59	6090	34,99
77.	Daudzstāvu apbūve	Jugla	105	8651	55,54
78.	Savrupmāju apbūve	Kundziņšala	101	399	28,55
79.	Savrupmāju apbūve	Ķengarags	24	66	7,94
80.	Daudzstāvu apbūve	Ķengarags	92	10175	60,78
81.	Daudzstāvu apbūve	Ķengarags	478	40825	269,95
82.	Mazstāvu apbūve	Ķīpsala	104	647	32,71
83.	Daudzstāvu apbūve	Mangaļsala	14	633	6,87
84.	Savrupmāju apbūve	Mangaļsala	88	468	37,83
85.	Daudzstāvu apbūve	Maskavas forštate	17	1511	9,52

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvojuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Dominējošā dzīvojamā apbūve	Apkaime	Dzīvojamo ēku skaits	Iedzīvotāju skaits	Platība, ha
86.	Jaukta apbūve	Maskavas forštate	108	2857	35,12
87.	Jaukta apbūve	Maskavas forštate	463	11424	101,76
88.	Daudzstāvu apbūve	Maskavas forštate	152	12382	61,24
89.	Daudzstāvu apbūve	Mežaparks	13	1123	5,51
90.	Savrupmāju apbūve	Mežaparks	470	2682	146,65
91.	Savrupmāju apbūve	Mežciems	35	117	6,53
92.	Daudzstāvu apbūve	Mežciems	15	435	7,15
93.	Daudzstāvu apbūve	Mežciems	13	688	4,89
94.	Daudzstāvu apbūve	Mežciems	188	13294	73,61
95.	Savrupmāju apbūve	Mīlgrāvis	72	697	33,42
96.	Mazstāvu apbūve	Mīlgrāvis	32	1086	14,42
97.	Daudzstāvu apbūve	Mīlgrāvis	22	2145	12,51
98.	Savrupmāju apbūve	Mūkupurvs	21	97	24,35
99.	Savrupmāju apbūve	Mūkupurvs	13	55	25,25
100.	Jaukta apbūve	Pētersala-Andrejsala	22	961	9,49
101.	Daudzstāvu apbūve	Pētersala-Andrejsala	80	3575	37,47
102.	Daudzstāvu apbūve	Pleskodāle	4	460	4,83
103.	Savrupmāju apbūve	Pleskodāle	126	730	42,64
104.	Daudzstāvu apbūve	Pleskodāle	65	1663	21,39
105.	Savrupmāju apbūve	Pleskodāle	375	1799	95,21
106.	Daudzstāvu apbūve	Pļavnieki	232	45681	201,68
107.	Savrupmāju apbūve	Purvciems	95	355	11,73
108.	Savrupmāju apbūve	Purvciems	23	748	4,48
109.	Savrupmāju apbūve	Purvciems	61	1556	14,8
110.	Daudzstāvu apbūve	Purvciems	63	8420	41,34
111.	Daudzstāvu apbūve	Purvciems	151	14777	75,89
112.	Daudzstāvu apbūve	Purvciems	361	32332	190,12
113.	Daudzstāvu apbūve	Sarkandaugava	19	1235	7,78
114.	Mazstāvu apbūve	Sarkandaugava	13	1533	7,49
115.	Daudzstāvu apbūve	Sarkandaugava	46	4249	28,56
116.	Jaukta apbūve	Sarkandaugava	170	10590	44,76
117.	Mazstāvu apbūve	Skante	18	408	5,96
118.	Daudzstāvu apbūve	Skante	4	741	2,51
119.	Savrupmāju apbūve	Suži	37	119	10,13
120.	Mazstāvu apbūve	Suži	5	287	15,06
121.	Mazstāvu apbūve	Šampēteris	67	779	17,94
122.	Daudzstāvu apbūve	Šampēteris	134	4223	36,39
123.	Mazstāvu apbūve	Šķīrotava	19	185	5,06

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvotuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Dominējošā dzīvojamā apbūve	Apkaime	Dzīvojamo ēku skaits	Iedzīvotāju skaits	Platība, ha
124.	Savrupmāju apbūve	Šķirotava	80	651	32,88
125.	Mazstāvu apbūve	Šķirotava	51	757	15,73
126.	Daudzstāvu apbūve	Teika	2	464	2,91
127.	Savrupmāju apbūve	Teika	714	6188	117,36
128.	Daudzstāvu apbūve	Teika	260	11611	76,91
129.	Jaukta apbūve	Teika	375	11841	103,87
130.	Savrupmāju apbūve	Torņakalns	20	215	7,17
131.	Jaukta apbūve	Torņakalns	9	353	1,85
132.	Daudzstāvu apbūve	Torņakalns	32	1270	7,53
133.	Mazstāvu apbūve	Torņakalns	95	1361	30,77
134.	Mazstāvu apbūve	Torņakalns	129	2600	29,94
135.	Savrupmāju apbūve	Trīsciems	68	375	10,38
136.	Savrupmāju apbūve	Trīsciems	138	556	120,29
137.	Savrupmāju apbūve	Vecāķi	462	1558	134,45
138.	Savrupmāju apbūve	Vecdaugava	241	1322	48,54
139.	Daudzstāvu apbūve	Vecmīlgrāvis	385	22590	147,71
140.	Centra apbūve	Vecpilsēta	254	3450	54,36
141.	Mazstāvu apbūve	Zasulauks	8	79	3,16
142.	Savrupmāju apbūve	Zasulauks	21	116	8,34
143.	Mazstāvu apbūve	Zasulauks	83	1369	22,72
144.	Daudzstāvu apbūve	Zasulauks	82	6003	38,04
145.	Savrupmāju apbūve	Ziepniekkalns	81	341	16,81
146.	Savrupmāju apbūve	Ziepniekkalns	68	727	22,53
147.	Savrupmāju apbūve	Ziepniekkalns	287	1747	77,34
148.	Jaukta apbūve	Ziepniekkalns	198	3626	59,24
149.	Jaukta apbūve	Ziepniekkalns	285	7074	68,28
150.	Daudzstāvu apbūve	Ziepniekkalns	120	19938	72,12
151.	Savrupmāju apbūve	Zolitūde	270	1332	69,6
152.	Daudzstāvu apbūve	Zolitūde	72	7870	42,6
153.	Daudzstāvu apbūve	Zolitūde	70	9226	46,64
154.	Savrupmāju apbūve	Zolitūde	59	242	23,42

3. DZĪVOJAMĀ VIDES KVALITĀTES FAKTORI

Dzīvojamās vides novērtējumam atlasīta virkne faktoru un parametru, kas tieši iedarbojas uz tās kvalitāti – paaugstina (var paaugstināt) vai pazemina (var pazemināt) to. Izvēlētie faktori un skaidrojums ir ietverts 2.tabulā.

2.tabula. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori

Nr. p.k.	Faktors	Skaidrojums	Avots
1.	Pozitīvi faktori	Faktori, kas uzlabo dzīves vides kvalitāti	
1.1.	Ūdensmalu tuvums	Publiski pieejamu ūdensmalu tuvums vērtēts kā faktors, kas paaugstina dzīves vides kvalitāti – uzlabo vides kvalitāti un rekreācijas iespējas dzīves vietas tuvumā.	Ūdensobjekti fiksēti atbilstoši situācijai (SIA “Jāņasēta”, 2014.g.).
1.2.	Dabas un apstādījumu teritoriju tuvums	Publisku dabas un apstādījumu teritoriju tuvums vērtēts kā faktors, kas paaugstina dzīves vides kvalitāti – uzlabo vides kvalitāti un rekreācijas dzīves vietas tuvumā.	Vērtējumam izvēlētas Rīgas teritorijas plānojumā 2006. – 2018. gadam noteiktās Dabas un apstādījumu teritorijas – parki, skvēri, meži, mežaparki. Minimālā platība – 1ha.
1.3.	Dzelzceļa stacija	Dzelzceļa stacija dzīves vietas tuvumā sniedz labākas iespējas izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus.	Staciju izvietojums fiksēts, atbilstoši situācijai (SIA “Jāņasēta”, 2014.g.).
1.4.	Sabiedriskā transporta pieturvietas	Autobusa, tramvaja un trolejbusa pieturas tuvums sniedz labākas iespējas izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus. Vērtējumā ņemts vērā arī maršrutu skaits.	www.rigassatiksmelv/
1.5.	Vispārizglītojošās skolas	Skolas tuvums vērtēts kā pakalpojumu pieejamību uzlabojošs faktors. Vērtējumā ņemts vērā arī skolu reitings	http://izm.izm.gov.lv/ ; www.skolureitings.lv
1.6.	Pirmsskolas izglītības iestādes	Pirmsskolas izglītības iestādes tuvums vērtēts kā pakalpojumu pieejamību uzlabojošs faktors. Vērtējumam atlasītas pašvaldības PII.	www.iksd.riga.lv
1.7.	Sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestādes	Veselības aprūpes iestādes tuvums vērtēts kā pakalpojumu pieejamību uzlabojošs faktors.	Izvietojums fiksēts, atbilstoši situācijai (SIA “Jāņasēta”, 2014.g.).
1.8.	Veikali un tirdzniecības centri	Pārtikas un ikdienas preču veikalu un tirdzniecības centru tuvums vērtēts kā pakalpojumu pieejamību uzlabojošs faktors.	Izvietojums fiksēts, atbilstoši situācijai (SIA “Jāņasēta”, 2014.g.).
1.9.	Attālums no pilsētas centra	Atrašanās pilsētas centra tuvumā vērtētā kā faktors, kas uzlabo pakalpojumu pieejamību.	Rīgas karte, SIA “Jāņasēta”, 2014.g.

Nr. p.k.	Faktors	Skaidrojums	Avots
1.10.	Centralizēta ūdensapgāde	Ar centralizētu ūdensapgādi nodrošināta teritorija; iespējas tādu ierīkot.	Pētījums “vadlīniju izstrāde Rīgas pilsētas inženierinfrastruktūras turpmākai attīstībai”. SIA “Aqua Brambis”, 2009.g.
1.11.	Centralizēta sadzīves kanalizācija	Ar centralizētu sadzīves kanalizāciju nodrošināta teritorija; iespējas tādu ierīkot.	Pētījums “vadlīniju izstrāde Rīgas pilsētas inženierinfrastruktūras turpmākai attīstībai”. SIA “Aqua Brambis”, 2009.g.
2.	Negatīvi faktori	Faktori, kas pasliktina dzīves vides kvalitāti	
2.1.	Maģistrālā iela	Dzīvas satiksmes B, C un D kategorijas ielu tuvums vērtēts kā vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors	
2.2.	Dzelzceļš	Dzelzceļa līnijas tuvums vērtēts kā vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	Publiskās lietošanas dzelzceļa līnijas fiksētas, atbilstoši situācijai, SIA “Jāņasēta” dati, 2014.g.
2.3.	Uzņēmumi, kuriem izsniegtas A un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas	Tādu uzņēmumu un tuvums, kam izsniegtas A un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, vērtēts kā potenciāls vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	http://www.vpvb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas
2.4.	Paaugstinātas bīstamības objekti	Nacionālas un reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objektu tuvums vērtēts kā potenciāls vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	Nacionālas un reģionālas nozīmes Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts, atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 18.septembra noteikumu Nr.626 „Noteikumi par paaugstinātas bīstamības objektu noteikšanas kritērijiem un šo objektu īpašnieku (valdītāju, apsaimniekotāju) pienākumiem riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai” prasībām.
2.5.	Ražošanas uzņēmumi	Ražošanas uzņēmumi ir ar dzīvojamo apbūvi ir konfliktējošs izmantošanas veids, to tuvums vērtēts kā potenciāls vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	Ražošanas uzņēmumu izvietojums fiksēts, atbilstoši situācijai, SIA “Jāņasēta” dati, 2014.g.
2.6.	Lidosta	Dzīvojamās apbūves atrašanās Starptautiskās lidostas “Rīgas” gaisa kuģu nolaišanās / pacelšanās 2km sektorā un lidostas trokšņu diskomforta zonā vērtēta kā vides kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam. Karte “Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi”.
2.7.	Brīvostas teritorija	Ostas darbība ir ar dzīvojamo apbūvi ir konfliktējošs izmantošanas veids, tās tuvums vērtēts kā potenciāls vides	Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018. gadam. Karte

Nr. p.k.	Faktors	Skaidrojums	Avots
		kvalitāti un sadzīves apstākļus pasliktinošs faktors.	“Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi”.
2.8.	Ēku tehniskais stāvoklis (nolietojums)	Liels īpatsvars ēku sliktā tehniskā stāvoklī (nolietojums virs 50%) liecina par sliktu dzīvojamās vides kvalitāti teritorijā kopumā.	RDPAD informācija (NEKIP dati)
2.9.	Publiski objekti (sporta, izklaides, u.tml.), kas rada sadzīviskus traucējumus	Atsevišķi plaši apmeklēti publiski objekti, kaut arī epizodiski, tomēr rada ievērojamus sadzīviskus traucējumus – troksni, autotransporta pieplūdumu, drošības situācijas pasliktināšanos.	Ar RDPAD speciālistiem saskaņots ekspertu viedoklis par konkrētiem objektiem, kas iekļaujami dzīvojamās vides kvalitātes ĢIS analizē.
2.10.	Gaisa piesārņojums NO2	Gaisa piesārņojuma līmenis daudzās teritorijās ir viens no galvenajiem dzīves vidi pasliktinošiem apstākļiem	Mājokļu un vides departamenta dati
2.11.	Gaisa piesārņojums Pm10	Gaisa piesārņojuma līmenis daudzās teritorijās ir viens no galvenajiem dzīves vidi pasliktinošiem apstākļiem	Mājokļu un vides departamenta dati

Vietas un būves, kuras eksperti ir novērtējuši kā objektus, kas rada jūtamus sadzīviskus traucējumus ir šādi:

- Vecrīga;
- Mežaparks;
- Uzvaras parks;
- Kalnciema kvartāls;
- 1905.gada parks (Skeitparks);
- Vērmanes dārzs;
- Arēna Rīga;
- Biķernieku sporta bāze;
- Ķīpsalas izstāžu halle.

Esošo dzīvojamās apbūves teritoriju vērtējumā ir ņemta vērā arī vairāku faktoru ietekme, kas raksturo teritorijas t.s. prestižu. Šie rādītāji fiksēti apkaimju griezumā:

- iedzīvotāju izglītības līmenis;
- kriminogēnā situācija;
- dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m².

Dzīvojamās vides vērtējumam izvēlēti lielākoties ārējie faktori, kas nav tieši saistīti ar paša mājokļa raksturīpašībām. Apbūves kvalitātes raksturojumam izmantoti dati par ēku nolietojumu.

4. DZĪVOJAMĀ VIDES KVALITĀTES VĒRTĒJUMS

Dzīvojamās vides kvalitātes salīdzinošam vērtējumam katram ietekmējošam faktoram piešķirta noteikta skaitliska vērtība, ko teritorijai vai teritorijas daļai piešķir, ja apstākļi atbilst noteiktajam (izvēlētajam) parametram. Vērtējumu skala ietverta 3.tabulā.

3.tabula. Dzīvojamās vides kvalitātes vērtības

Nr. p.k.	Faktors	Parametrs	Skaitliskā vērtība
1.	Pozitīvi faktori		
1.1.	Ūdensmalu tuvums	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no ūdensobjekta	5
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no ūdensobjekta	0
1.2.	Dabas un apstādījumu teritoriju tuvums	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no ūdensobjekta	5
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no ūdensobjekta	0
1.3.	Dzelzceļa stacijas:		
	Rīga, pasažieru	Atrašanās zonā līdz 1000m attālumā no stacijas	6
		Atrašanās ārpus zonas līdz 1000m attālumā no stacijas	0
	Torņakalns, Zemitāni	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no stacijas	5
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no stacijas	0
	Stacijas Jūrmalas līnijā	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no stacijas	4
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no stacijas	0
	Stacijas Ogres un Skultes līnijā	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no stacijas	3
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no stacijas	0
	Stacijas Jelgavas un Valkas līnijā	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no stacijas	2
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no stacijas	0
1.4.	Sabiedriskā transporta pieturvietas		
	Pieturvietā, kur reisu skaits ir biežāk kā vienu reizi 15 minūtēs	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no pieturvietas	4
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no pieturvietas	0
	Pieturvietā, kur reisu skaits ir vienu reizi 15 minūtēs	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no pieturvietas	3
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no pieturvietas	0

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvotuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Faktors	Parametrs	Skaitliskā vērtība
	Pieturvietas, kur reisu skaits ir vienu reizi stundā	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no pieturvietas	2
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no pieturvietas	0
1.5.	Vispārīzglītojošās skolas		
	100 labākās skolas, atbilstoši reitingam	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no skolas	6
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no skolas	0
	Skolas, kas nav 100 labāko skolu grupā, atbilstoši reitingam	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no skolas	4
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no skolas	0
1.6.	Pirmsskolas izglītības iestādes	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no pirmsskolas izglītības iestādes	4
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no pirmsskolas izglītības iestādes	0
1.7.	Sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestādes	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no veselības aprūpes iestādes	5
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no veselības aprūpes iestādes	0
1.8.	Veikali un tirdzniecības centri	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no veikala	5
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no veikala vai tirdzniecības centra	0
1.9.	Attālums no pilsētas centra	Atrašanās kodola teritorijā	3
		Atrašanās priekšpilsētā	2
		Atrašanās perifērijā	1
1.10.	Centralizēta ūdensapgāde	Ar centralizētu ūdensapgādi nodrošināta teritorija; iespējas tādu ierīkot.	2
		Teritorija bez centralizētas ūdensapgādes; bez iespējām tādu ierīkot.	0
1.11.	Centralizēta sadzīves kanalizācija	Ar centralizētu sadzīves kanalizāciju nodrošināta teritorija; iespējas tādu ierīkot.	2
		Teritorija bez centralizētas sadzīves kanalizācijas; bez iespējām tādu ierīkot.	0
2.	Negatīvi faktori		
2.1.	Maģistrālā iela	Atrašanās zonā līdz 50m attālumā no maģistrālās ielas	-2
		Atrašanās ārpus zonas līdz 50m attālumā no maģistrālās ielas	0
2.2.	Dzelzceļš	Atrašanās zonā līdz 100m attālumā no maģistrālās ielas	-3
		Atrašanās ārpus zonas līdz 100m attālumā no maģistrālās ielas	0
2.3.	Uzņēmumi, kuriem izsniegtas A un B kategorijas piesārņojošās	Atrašanās zonā līdz 100m attālumā no uzņēmuma	-2
		Atrašanās ārpus zonas līdz 100m attālumā no uzņēmuma	0

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvotuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Faktors	Parametrs	Skaitliskā vērtība
	darbības atļaujas		
2.4.	Paaugstinātas bīstamības objekti	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no objekta	-3
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no objekta	0
2.5.	Ražošanas uzņēmumi	Atrašanās zonā līdz 300m attālumā no uzņēmuma	-2
		Atrašanās ārpus zonas līdz 300m attālumā no uzņēmuma	0
2.6.	Lidosta		
	Pacelšanās sektora zemākā daļa	Atrašanās sektorā un zonā līdz 100 attālumam no tā	-5
		Atrašanās ārpus sektora un zonas līdz 100 attālumam no tā	0
	Pacelšanās sektora vidējā daļa	Atrašanās sektorā un zonā līdz 100 attālumam no tā	-3
		Atrašanās ārpus sektora un zonas līdz 100 attālumam no tā	0
	Pacelšanās sektora augstākā daļa	Atrašanās sektorā un zonā līdz 100 attālumam no tā	-1
		Atrašanās ārpus sektora un zonas līdz 100 attālumam no tā	0
2.7.	Brīvdostas teritorija	Atrašanās zonā līdz 100m attālumā no brīvdostas teritorijas	-4
		Atrašanās ārpus zonas līdz 100m attālumā no brīvdostas teritorijas	0
2.8.	Ēku tehniskais stāvoklis (nolietojums)	Ēku īpatsvars ar augstu fizisko nolietojumu (60% un vairāk) – līdz 10% no kopējā ēku skaita teritorijā.	0
		Ēku īpatsvars ar augstu fizisko nolietojumu (60% un vairāk) – no 11% līdz 30% no kopējā ēku skaita teritorijā.	-3
		Ēku īpatsvars ar augstu fizisko nolietojumu (60% un vairāk) – vairāk kā 30% no kopējā ēku skaita teritorijā.	-5
2.9.	Publiski objekti (sporta, izklaides, u.tml.), kas rada sadzīviskus traucējumus	Atrašanās zonā līdz 500m attālumā no objekta	-3
		Atrašanās ārpus zonas līdz 500m attālumā no objekta	0
2.10.	Gaisa piesārņojums NO2	Gaisa piesārņojuma I zona ar piesārņojošās vielas (NO2) vidējo gada koncentrāciju ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), lielāku par 40	-2
		Gaisa piesārņojuma II zona ar piesārņojošās vielas (NO2) vidējo gada koncentrāciju ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) 30-40 robežās	-1
		Gaisa piesārņojuma III zona ar piesārņojošās vielas (NO2) vidējo gada koncentrāciju	0

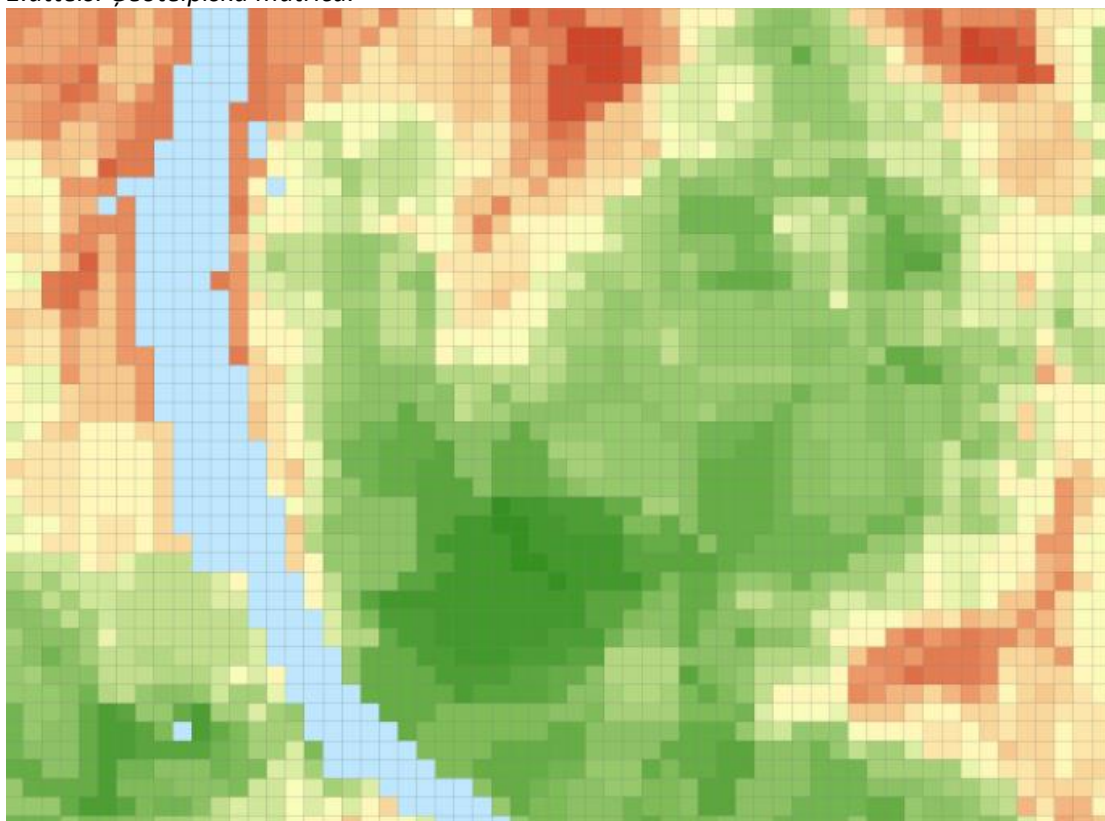

Nr. p.k.	Faktors	Parametrs	Skaitliskā vērtība
		(µg/m ³) mazāku par 30	
2.11.	Gaisa piesārņojums PM10	Gaisa piesārņojuma I zona ar cietajām daļiņām (PM10) vidējo gada koncentrāciju (µg/m ³), lielāku par 40	-2
Gaisa piesārņojuma II zona ar cietajām daļiņām (PM10) vidējo gada koncentrāciju (µg/m ³) 30-40 robežās		-1	
Gaisa piesārņojuma III zona ar cietajām daļiņām (PM10) vidējo gada koncentrāciju (µg/m ³), mazāku par 30		0	
3.	<i>Faktori, kas raksturo teritorijas prestižu</i>		
3.1.	Iedzīvotāju izglītības līmenis apkaimē;	Iedzīvotāji ar augstāko izglītību vairāk kā 40%	3
Iedzīvotāji ar augstāko izglītību no 31 – 40%		2	
Iedzīvotāji ar augstāko izglītību no 21 – 30%		1	
Iedzīvotāji ar augstāko izglītību līdz 20%		0	
3.2.	Kriminogēnā situācija apkaimē	Noziegumu skaits apkaimē mazāk līdz 10	0
Noziegumu skaits apkaimē 11 - 20		-1	
Noziegumu skaits apkaimē 21 - 40		-2	
Noziegumu skaits apkaimē vairāk kā 40		-3	
3.3.	Dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m ² apkaimē;	Dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m ² vairāk kā 30%	3
Dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m ² 21 – 30%		2	
Dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m ² 11 – 20%		1	
Dzīvokļu skaits ar platību virs 100 m ² līdz 10%		0	
3.4.	Savrupmāju apbūves teritorija	Papildus punkti, ņemot vērā komfortablāku dzīves vidi kopumā	2

5. ĢIS ANALĪZE

ĢIS analīzes veikšanai pilsētas teritorijai ir sagatavota ģeotelpiskā matrica – pilsētas teritorija ir sadalīta teritoriālajās vienībās, jeb šūnās, kas izmantotas vērtējuma un aprēķinu veikšanai. Šūnas (kvadrāta) lielums ir 100 x 100m. Matricas grafisko attēlu skatīt 1.attēlā, kur redzama Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorija.

1.attēls. Ģeotelpiskā matrica.

Katrai matricas šūnai ir piešķirtas skaitliskās vērtības, atbilstoši 3.tabulā minētajiem dzīvojamās vides vērtēšanas parametriem. Teritoriālās vienības (šūnas) vērtējumu veido šo skaitļu summa. Dzīvojamās apbūves teritorijas dažādās daļās (teritoriālajās vienībās) vērtības var atšķirties. Teritorijas vidējo vērtējumu veido piešķirto vērtību kopējās summas dalījums ar teritoriālo vienību (šūnu) skaitu teritorijā.

Skaitliskais vērtējums (teritorijām piešķirtais punktu skaits) ir apkopots tabulā pielikumā. Grafiski dzīvojamās apbūves teritoriju un to daļu dzīvojamās vides kvalitātes atšķirības ir uzskatāmi redzamas kartē.

Šādas metodes izmantošana ļauj līdztekus kopējam vērtējumam analizēt atsevišķus faktorus dažādās teritorijās, kā arī dažādas datu kombinācijas. Uzskatāmībai un atsevišķu faktoru ietekmes vērtēšanas vajadzībām ir sagatavotas vairākas atsevišķas analītiskas kartes:

1. Dzīvojamās apbūves teritorijas M 1:30 000
2. Dzīvojamo ēku veids M 1: 30 000
3. Dzīvojamo ēku veids funkcionālajās zonās, kur atļauta dzīvojamā apbūve M 1: 30 000
4. Apbūves veidošanas laiks M 1: 30 000

5. Dzīvojamās vides kvalitāte M 1: 30 000
6. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Dabas un apstādījumu teritorijas M 1: 30 000
7. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Ūdeņu teritorijas M 1: 30 000
8. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Pakalpojumu objekti M 1: 30 000
9. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Sabiedriskais transports M 1: 30 000
10. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Dzīvojamās apbūves un degradētas teritorijas M 1: 30 000
11. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Gruntsūdens līmenis M 1: 30 000
12. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Ūdensapgāde M 1: 30 000
13. Dzīvojamās vides kvalitātes faktori. Sadzīves kanalizācija M 1: 30 000
14. Dzīvojamo ēku ārsienu materiāls M 1: 30 000
15. Dzīvojamo ēku nolietojums M 1: 30 000
16. Dzīvojamās vides kvalitāti pazeminoši objekti M 1: 30 000

6. PILSĒTAS DAĻU RANŽĒŠANA, ATBILSTOŠI DZĪVOJAMĀS VIDES KVALITĀTES LĪMENIM

Dzīvojamās apbūves teritorijas ranžētas, dalot tās trīs grupās, atbilstoši dzīves vides kvalitātes vērtējumam:

- augsta dzīves vides kvalitāte;
- vidēja dzīves vides kvalitāte;
- zema dzīves vides kvalitāte.

Kvalitātes kategorijas noteiktas katrai no dzīvojamās apbūves kategorijām, jo tās savstarpēji ir ļoti atšķirīgas:

- savrupmāju apbūves teritorijas;
- mazstāvu apbūves teritorijas;
- daudzstāvu apbūves teritorijas;
- centra apbūves teritorijas;
- jauktas apbūves teritorijas.

6.1. Centra apbūves teritoriju vērtējums

Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā vērtējuma veikšanas mērķiem tika izdalītas sešas atšķirīgas teritorijas – Vecpilsēta, divas teritorijas Centra apkaimē (Klusais centrs un pārējā Centra apkaimes daļa), teritorijas Avotos, Brasā un Grīziņkalnā. Kopējais kvalitātes vērtējums redzams 4.tabulā.

4.tabula. Centra apbūves teritoriju vērtējums

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
1.	Centrs	P2	31,2	Augsta	Augsta	I
2.	Vecpilsēta	P1	31,0	Augsta	Vidēja	I

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
3.	Brasa	P6	30,9	Augsta	Vidēja	I
4.	Avoti	P4	29,5	Vidēja	Zema	II
5.	Grīziņkalns	P5	28,6	Vidēja	Zema	II
6.	Centrs	P3	27,7	Vidēja	Augsta	II

Centra apbūves teritoriju vērtējuma kopumā ir augsts, Tāpēc teritorijas dalītas divās grupās – augsta dzīves vides kvalitāte un vidēja dzīves vides kvalitāte. Visās vecpilsētas un centra teritorijās ir liels gaisa piesārņojums. Būtisks uzlabojamais faktors ir publiskās telpas kvalitāte atsevišķos aspektos. Avotos un teritorijās dzelzceļa loka tuvumā ir slikts mājokļa tehniskais stāvoklis un negatīvs sociālais fons (ekspertu vērtējums). Kvalitatīti būtiski uzlabotu jauna mājokļa būvniecība un atlikušo neiederīgo ražošanas un noliktavu uzņēmumu pārvietošana ārpus centra (rūpnīcu aktīvāka pārveidošana par dzīvokļiem). Dzelzceļa ietekmes mazināšanai liels atbalsts būtu trokšņu sienu būvniecība. Centrā trūkst arī pirmsskolas izglītības iestāžu.

6.2. Daudzstāvu apbūves teritoriju vērtējums

Daudzstāvu apbūves teritoriju grupa ir visdaudzskaitlīgākā. Tajā ietilpst 59 teritorijas. Lielāko īpatsvaru veido padomju laika lielkvartāli (mikrorajoni). Ārējo faktoru analīze liek secināt, ka vērtējums kopumā lielākajai teritoriju daļai ir augsts. Līdz ar to 28 teritorijas ietvertas augstas kvalitātes dzīvojamās vides grupā, 22 teritorijās dzīves vides kvalitāte novērtēta kā vidēja un 9 teritorijās – kā zema. Jāatzīmē, ka vērtējums ir relatīvs un veikts šīs grupas ietvaros. Piemēram daudzstāvu apbūves teritorija ar vērtējumā noteiktu augstu dzīves vides kvalitāti nevarētu sacensties ar Centra apbūves teritorijām ar šādu pašu novērtējumu.

Raksturīga īpatnība šajā grupā – ļoti liela skaitlisko vērtību amplitūda. Kvalitatīvākā teritorija Juglā novērtētā ar 32,7 punktiem, bet sliktākais rādītājs grupā ir teritorijai Bišumuižā, kam piešķirti tikai 6 punkti.

5. tabula. Daudzstāvu apbūves teritoriju vērtējums

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
1.	Jugla	D12	32,7	Augsta	Vidēja	I
2.	Zolitūde	D49	32,6	Augsta	Vidēja	I
3.	Āgenskalns	D52	32,5	Augsta	Vidēja	I
4.	Mežciems	D14	32,2	Augsta	Vidēja	I
5.	Maskavas forštate	D32	31,8	Augsta	Vidēja	I
6.	Āgenskalns	D50	31,5	Augsta	Vidēja	I
7.	Jugla	D9	31,4	Augsta	Vidēja	I

Pētījums „Apbūves un vides veidošanas vadlīniju izstrāde Rīgas apdzīvojuma telpiskās struktūras stiprināšanai”

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
8.	Zolitūde	D48	30,3	Augsta	Vidēja	I
9.	Brasa	D39	30,2	Augsta	Vidēja	I
10.	Jugla	D11	30,2	Augsta	Vidēja	I
11.	Jugla	D10	30,2	Augsta	Vidēja	I
12.	Daugavgrīva	D40	28,3	Augsta	Vidēja	I
13.	Centrs	D35	28,0	Augsta	Augsta	I
14.	Mīlgrāvis	D3	27,6	Augsta	Vidēja	I
15.	Zasulauks	D47	27,6	Augsta	Vidēja	I
16.	Mežciems	D15	27,2	Augsta	Vidēja	I
17.	Vecmilgrāvis	D2	27,0	Augsta	Vidēja	I
18.	Pļavnieki	D29	26,6	Augsta	Vidēja	I
19.	Dreiliņi	D21	26,6	Augsta	Vidēja	I
20.	Ķengarags	D34	26,6	Augsta	Vidēja	I
21.	Teika	D23	26,4	Augsta	Vidēja	I
22.	Imanta	D46	26,3	Augsta	Vidēja	I
23.	Dzirciems	D44	26,1	Augsta	Zema	I
24.	Mežaparks	D6	26,1	Augsta	Vidēja	I
25.	Dārziems	D28	25,6	Augsta	Vidēja	I
26.	Ziepiņkalns	D57	25,6	Augsta	Vidēja	I
27.	Purvciems	D24	25,3	Augsta	Vidēja	I
28.	Pētersala-Andrejsala	D36	25,0	Augsta	Vidēja	I
29.	Ilģuciems	D43	24,8	Vidēja	Vidēja	II
30.	Centrs	D38	24,3	Vidēja	Augsta	II
31.	Sarkandaugava	D5	23,7	Vidēja	Vidēja	II
32.	Purvciems	D26	23,6	Vidēja	Vidēja	II
33.	Bolderāja	D41	23,4	Vidēja	Zema	II
34.	Jugla	D8	23,4	Vidēja	Vidēja	II
35.	Pleskodāle	D54	23,1	Vidēja	Vidēja	II
36.	Ķengarags	D33	23,0	Vidēja	Vidēja	II
37.	Mežciems	D16	22,9	Vidēja	Vidēja	II
38.	Maskavas forštate	D31	21,9	Vidēja	Zema	II
39.	Tornakalns	D56	21,6	Vidēja	Vidēja	II
40.	Purvciems	D25	21,5	Vidēja	Zema	II
41.	Pleskodāle	D55	21,5	Vidēja	Vidēja	II
42.	Dārziems	D30	20,8	Vidēja	Zema	II
43.	Teika	D22	20,3	Vidēja	Vidēja	II
44.	Āgenskalns	D51	19,9	Vidēja	Vidēja	II
45.	Šampēteris	D53	19,8	Vidēja	Vidēja	II
46.	Dārziems	D27	18,6	Vidēja	Zema	II
47.	Dreiliņi	D20	18,6	Vidēja	Zema	II
48.	Dreiliņi	D18	17,8	Vidēja	Vidēja	II
49.	Bolderāja	D42	17,6	Vidēja	Zema	II

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
50.	Dzirciems	D45	17,6	Vidēja	Zema	II
51.	Sarkandaugava	D4	13,4	Zema	Zema	III
52.	Skanste	D37	13,1	Zema	Augsta	III
53.	Jugla	D13	12,0	Zema	Vidēja	III
54.	Brekši	D17	11,9	Zema	Zema	III
55.	Čiekurkalns	D7	9,0	Zema	Zema	III
56.	Bišumuiža	D58	7,5	Zema	Zema	III
57.	Dreiliņi	D19	6,4	Zema	Vidēja	III
58.	Mangaļsala	D1	6,3	Zema	Vidēja	III
59.	Bišumuiža	D59	6,0	Zema	Zema	III

6.3. Jauktas apbūves teritoriju vērtējums

Jauktas apbūves teritoriju grupā ir ietvertas 15 teritorijas. Vērtējot ārējos apstākļus (faktoros), kas nosaka dzīves vides kvalitāti, 6 teritorijas ietvertas augstas kvalitātes kategorijā. Jāatzīmē, ka vērtējums absolūtos skaitļos ir salīdzinoši augsts arī zemākās kvalitātes kategorijā – lielākais punktu skaits Pētersalā - Andrejsalā – 30,4 punkti, bet mazākais teritorijām Bišumuižā un Ziepniekkalnā – 14,3 punkti. Atšķiras ekspertu vērtējums par teritorijām, kas guvušas augstākos skaitliskos novērtējumus ĢIS analīzē, piemēram, teritorijas Maskavas forštatē, atbilstoši punktu skaitam ierindojamas teritorijās ar augstu dzīves vides kvalitāti, bet ekspertvērtējums ir tieši pretējs – zema dzīves vides kvalitāte.

6. tabula. Jauktas apbūves teritoriju vērtējums

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
1.	Pētersala-Andrejsala	J8	30,4	Augsta	Vidēja	I
2.	Jugla	J5	30,0	Augsta	Vidēja	I
3.	Jugla	J6	28,4	Augsta	Vidēja	I
4.	Maskavas forštate	J7	27,5	Augsta	Zema	I
5.	Maskavas forštate	J4	26,9	Augsta	Zema	I
6.	Dzirciems	J10	26,2	Augsta	vidēja	I
7.	Teika	J3	24,5	Vidēja	Vidēja	II
8.	Dzirciems	J9	23,8	Vidēja	Vidēja	II
9.	Āgenskalns	J11	23,5	Vidēja	Vidēja	II
10.	Ziepniekkalns	J12	22,8	Vidēja	Vidēja	II
11.	Sarkandaugava	J1	20,4	Vidēja	Vidēja	II

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
12.	Čiekurkalns	J2	16,4	Vidēja	Vidēja	II
13.	Torņakalns	J15	15,2	Vidēja	Vidēja	II
14.	Bišumuiža	J14	14,3	Zema	Zema	III
15.	Ziepniekkalns	J13	14,3	Zema	Zema	III

6.4. Mazstāvu apbūves teritoriju vērtējums

Mazstāvu apbūvei Rīgā ir visai mazs īpatsvars. Mazstāvu apbūves teritoriju kategorijā ir 17 teritorijas. Šo teritoriju lielākās daļas vērtējumi ir samērā līdzīgi. Krasi atšķiras tikai zemāk novērtētās teritorijas. Augstākajā kategorijā (teritorijas ar augstu dzīves vides kvalitāti) ietvertas tikai 4 teritorijas.

7.tabula. Mazstāvu apbūves teritoriju vērtējums

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
1.	Zasulauks	M11	31,5	Augsta	Vidēja	I
2.	Zasulauks	M14	27,3	Augsta	Vidēja	I
3.	Sarkandaugava	M3	26,3	Augsta	Vidēja	I
4.	Bolderāja	M9	26,3	Augsta	Vidēja	I
5.	Skante	M7	23,7	Vidēja	Vidēja	II
6.	Torņakalns	M16	22,4	Vidēja	Vidēja	II
7.	Āgenskalns	M12	21,4	Vidēja	Vidēja	II
8.	Mīlgrāvis	M1	19,8	Vidēja	Vidēja	II
9.	Bolderāja	M8	18,4	Vidēja	Zema	II
10.	Šampēteris	M15	18,1	Vidēja	Vidēja	II
11.	Torņakalns	M17	17,7	Vidēja	Vidēja	II
12.	Suži	M2	15,6	Vidēja	Vidēja	II
13.	Ķīpsala	M10	14,9	Vidēja	Augsta	II
14.	Jugla	M4	14,2	Zema	Zema	III
15.	Dzirciems	M13	14,0	Zema	Vidēja	III
16.	Šķīrotava	M5	11,5	Zema	Zema	III
17.	Šķīrotava	M6	11,0	Zema	Zema	III

6.5. Savrupmāju apbūves teritoriju vērtējums

Savrupmāju apbūves teritorijas ir skaitliski otrā lielākā teritoriju grupa – 57 teritorijas. To dzīves vides kvalitātes vērtējumu amplitūda ir liela: labākais vērtējums teritorijai Juglā – 40,1 punkts; sliktākais vērtējums teritorijai Mūkupurvā – 3,4 punkti, kas ir arī absolūti

vismazākais punktu skaits, visas teritoriju grupas kopā vērtējot. Visvairāk teritoriju ir ietvertas II kategorijā – vidēja dzīves vides kvalitāte.

8.tabula. Savrupmāju apbūves vērtējums

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
1.	Jugla	S16	40,1	Augsta	Vidēja	I
2.	Jugla	S17	35,2	Augsta	Vidēja	I
3.	Jugla	S15	31,6	Augsta	Vidēja	I
4.	Mežciems	S18	31,4	Augsta	Vidēja	I
5.	Zolitūde	S55	29,4	Augsta	Vidēja	I
6.	Imanta	S35	29,1	Augsta	Vidēja	I
7.	Teika	S14	28,9	Augsta	Vidēja	I
8.	Purvciems	S22	28,4	Augsta	Zema	I
9.	Vecāķi	S1	25,8	Augsta	Augsta	I
10.	Zolitūde	S39	25,3	Augsta	Vidēja	I
11.	Bieriņi	S42	25,0	Augsta	Augsta	I
12.	Mežaparks	S8	24,8	Augsta	Augsta	I
13.	Trīsciems	S3	24,0	Vidēja	Zema	II
14.	Pleskodāle	S40	23,6	Vidēja	Vidēja	II
15.	Atgāzene	S44	23,4	Vidēja	Vidēja	II
16.	Imanta	S52	23,3	Vidēja	Vidēja	II
17.	Dārzciems	S26	22,8	Vidēja	Vidēja	II
18.	Ziepniekkalns	S46	22,1	Vidēja	Vidēja	II
19.	Zasulauks	S38	21,9	Vidēja	Vidēja	II
20.	Vecdaugava	S2	21,5	Vidēja	Vidēja	II
21.	Jugla	S19	21,3	Vidēja	Vidēja	II
22.	Jaunciems	S4	20,5	Vidēja	Vidēja	II
23.	Buļļi	S31	20,1	Vidēja	Vidēja	II
24.	Purvciems	S24	20,1	Vidēja	Vidēja	II
25.	Imanta	S36	19,8	Vidēja	Vidēja	II
26.	Atgāzene	S45	19,6	Vidēja	Vidēja	II
27.	Imanta	S37	19,3	Vidēja	Vidēja	II
28.	Ziepniekkalns	S47	19,1	Vidēja	Vidēja	II
29.	Mīlgrāvis	S6	19,0	Vidēja	Vidēja	II
30.	Dārzciems	S25	18,6	Vidēja	Vidēja	II
31.	Ķengarags	S29	18,3	Vidēja	Vidēja	II
32.	Suži	S9	18,1	Vidēja	Zema	II
33.	Buļļi	S32	17,3	Vidēja	Vidēja	II
34.	Berģi	S11	16,6	Vidēja	Vidēja	II
35.	Torņakalns	S43	16,3	Vidēja	Vidēja	II
36.	Dārzciems	S27	15,8	Vidēja	Vidēja	II
37.	Jugla	S13	15,5	Vidēja	Zema	II
38.	Jaunciems	S5	15,2	Vidēja	Zema	II
39.	Trīsciems	S51	15,1	Vidēja	Zema	II
40.	Imanta	S33	15,1	Vidēja	Zema	II

Nr. p.k.	Apkaime	Teritorijas Kods	Vērtējumu summa (summējot vidējās vērtības teritorijā)	Dzīves vides kvalitātes līmenis	Dzīves vides kvalitātes līmenis (ekspertu vērtējums)	Dzīves vides kvalitātes kategorija
41.	Berģi	S12	14,2	Zema	Vidēja	III
42.	Imanta	S34	13,2	Zema	Vidēja	III
43.	Dreiliņi	S21	12,7	Zema	Vidēja	III
44.	Purvciems	S23	11,8	Zema	Zema	III
45.	Pleskodāle	S41	11,7	Zema	Zema	III
46.	Bukulti	S10	11,4	Zema	Vidēja	III
47.	Bišumuiža	S49	11,1	Zema	Zema	III
48.	Brekši	S20	10,6	Zema	Zema	III
49.	Dārziņi	S30	10,5	Zema	Zema	III
50.	Ziepniekkalns	S48	9,7	Zema	Zema	III
51.	Mangaļsala	S50	7,9	Zema	Vidēja	III
52.	Mūkupurvs	S57	7,0	Zema	Zema	III
53.	Šķirotava	S28	6,0	Zema	Zema	III
54.	Kundziņsala	S7	5,7	Zema	Zema	III
55.	Beberbeķi	S53	5,2	Zema	Zema	III
56.	Beberbeķi	S54	4,4	Zema	Zema	III
57.	Mūkupurvs	S56	3,4	Zema	Zema	III

6.6. Dzīvojamās vides kvalitātes skaitlisko vērtību un ekspertvērtējuma salīdzinājums

Dzīvojamās apbūves teritorijas līdztekus ĢIS analīzei tika novērtētas arī, raugoties no ekspertu skatījuma. ĢIS analīze balstās uz kvantitatīviem rādītājiem, bet ekspertu vērtējumā pausts kvalitatīvs novērtējums (viedoklis) par virkni dzīves vides kvalitāti ietekmējošo faktoru. Vērtējums balstās uz ekspertu pieredzi, zināšanām un pieejamo informāciju par vērtējamo teritoriju. Vērtēti šādi raksturlielumi:

- pilsētņēmnieciskās struktūras un apbūves / arhitektūras kvalitāte;
- publisku rekreācijas teritoriju pieejamība;
- sabiedriskā transporta pieejamība;
- publisko pakalpojumu pieejamība;
- vides kvalitāte;
- sociālais fons;
- unikālas kvalitātes, vietas unikalitāte.

9.tabula. Ekspertvērtējumu skaidrojums

Nr. p.k.	Parametrs	Skaidrojums	Vērtējuma punkti
1.	Pilsētņēmnieciskās struktūras un apbūves /	apbūves veids, apbūves vecums, arhitektūras, publiskās ārtelpas un	1-slikta kvalitāte; piemēram, sērijveida daudzdzīvokļu ēkas sliktā tehniskā stāvoklī; nerekonstruētas 19.gs. koka ēkas ar nolietotām inženierkomunikācijām u.ml.,

Nr. p.k.	Parametrs	Skaidrojums	Vērtējuma punkti
	arhitektūras kvalitāte	vides dizaina kvalitāte	publiskās ārtelpas deficīts, slikta ielu stāvoklis. 2-vidēja kvalitāte; apbūve un publiskā ārtelpa pieņemamā stāvoklī. 3-laba kvalitāte; augstvērtīga arhitektūra – jaunas vai rekonstruētas kvalitatīvas ēkas, kvalitatīva ārtelpa un vides dizains.
2.	Rekreācijas teritoriju pieejamība	Viedoklis par dabas un apstādījumu teritoriju un publiski pieejamu ūdeņu krastmalu pieejamību,	1-tuvumā nav kvalitatīvu, daudzfunkcionālu rekreācijas teritoriju, un / vai publiski pieejamu ūdeņu krastmalu; tās apmeklēt jānododas vismaz pusstundas braucienā ar sabiedrisko transportu 2- relatīvi netālu ir rekreācijas teritorijas, bet tās sasniedzamas vismaz 20 minūšu gājienā 3-tiešā tuvumā ir rekreācijas teritorijas
3.	Sabiedriskā transporta pieejamība	Viedokļi par sabiedriskā transporta tīkla ērtību	1-sabiedriskā transporta pakalpojumi ir ļoti slikti – maz reisu tālu pieturvietas 2-sabiedriskā transporta pakalpojumi vidēji kvalitatīvi, piemēram, reisu skaits vai maršruti nepatver visus vajadzīgos virzienus, trūkst sabiedriskā transporta daudzveidības – nav izvēles, u.tml.; 3-plašs un daudzveidīgs sabiedriskā transporta pakalpojumu klāsts
4.	Publisko pakalpojumu pieejamība	viedoklis par kopējo nodrošinājumu ar ikdienas, periodisko un unikālo pakalpojumu objektiem	1-ļoti mazs vai pilnībā iztrūkstošs publisko pakalpojumu klāsts 2-apmierinošs ikdienas pakalpojumu nodrošinājums; trūkst atsevišķu pakalpojumu veidu 3-plašs un daudzveidīgs ikdienas un periodisko pakalpojumu klāsts.
5.	Vides kvalitāte	Viedoklis par kopējo vides kvalitāti (galvenokārt gaisa kvalitāti un vides trokšņa līmeni, arī industriālo teritoriju ietekmi uz dzīvojamo vidi). , troksni, citiem traucējošiem faktoriem).	1-Slikta vides kvalitāte (tuvumā maģistrālās ielas, dzelzceļš, lidosta vai cits objekts, kura darbība pasliktina vides kvalitāti) 2-apmierinoša / vidēja vides kvalitāte, piemēram, blīvas apbūves teritorijas, bet tuvumā nav specifisku vides kvalitāti pasliktinošu objektu 3-laba vides kvalitāte; kvalitatīva apbūves un pilsētībūvnieciskā struktūra, nav vides kvalitāti pasliktinošu objektu, attīstīta tehniskā infrastruktūra, bagātīgi apstādījumi un / vai dabas teritorijas, u.tml.
6.	Sociālais fons	Viedoklis par sociālo vidi (drošību, jeb kriminogēno situāciju, ienākumu līmeni).	-3 bīstama vieta; ir priekšstats / informācija, ka cilvēki ir apdraudēti 0 apmierinoša situācija; 3 ļoti droša vide
7.	Unikālas	Kultūras mantojums,	3-teritorijai ir unikālas iezīmes, vērtības,

Nr. p.k.	Parametrs	Skaidrojums	Vērtējuma punkti
	kvalitātes, unikalitāte	unikāli pakalpojumu objektu, atpūtas vietas, kvalitatīva, unikāla ainava.	identitāte (Latvijas vai pilsētas mērogā) 2- teritorijas raksturīgā kvalitātes ir ar apkaimes vai lokālu raksturu 0-teritorijas raksturīgās kvalitātes ir ar lokālu rakstu, vai tādu nav vispār.

Kopējais punktu skaits kalpo kā indikators secinājumam par dzīves vides kvalitāti eksperta skatījumā. Kopējais eksperta vērtējums par dzīves vides kvalitātes līmeni tiek salīdzināts ar ĢIS analīzē iegūto vērtējumu. Tas ļauj izdarīt dažādus secinājumus un atklāt iespējamās nepilnības skaitliskā vērtējuma metodē (ir konstatējams, ka pilnvērtīgai informācijai un viedoklim nepietiek vienīgi ar tehnisku paņēmieni izmantošanu). Ekspertvērtējums veikts neatkarīgi no ĢIS analīzes, tāpēc ir vērts pievērst uzmanību un detalizētāk analizēt teritorijas, kurās skaitliskais un ekspertvērtējums krasi atšķiras. Šādi piemēri ir 10. tabulā ietvertie Maskavas forštates un Ķīpsalas teritoriju ekspertvērtējumi.

10. tabula. Ekspertvērtējumu piemērs.

Nr.p.k.	Parametrs / teritorija	Vērtējuma punkti	
		Ķīpsala M10	Maskavas forštate D32
1.	Pilsēt būvnieciskās struktūras un apbūves / arhitektūras kvalitāte	3	1
2.	Rekreācijas teritoriju pieejamība	3	2
3.	Sabiedriskā transporta pieejamība	2	3
4.	Publisko pakalpojumu pieejamība	2	1
5.	Vides kvalitāte	2	1
6.	Sociālais fons	3	-3
7.	Unikālas kvalitātes, unikalitāte	3	2
8.	Summa, kopā	18	7
9.	Kopējais / vispārīgais vērtējums	Augsta dzīves vides kvalitāte	Zema dzīves vides kvalitāte

Ekspertvērtējums ir izmantots arī teritoriju kategorizēšanai, jo skaitliskās vērtības bieži ir līdzīgas un grūti novilkt “robežu”, kur beidzas augstas dzīves vides kvalitātes teritoriju grupa un sākas vidējas kvalitātes teritorijas.

7. SECINĀJUMI

Skaitliski aprēķinātais dzīvojamās vides kvalitātes vērtējums atspoguļo objektīvus apstākļus un lielākoties sakrīt ar ekspertvērtējumu. Skaitliskā vērtējuma rezultāti izmantojami gan, lai vērtētu un noteiktu dzīvojamās apbūves plānošanai un attīstībai piemērotākās vietas, gan lai fiksētu svarīgākās problēmas esošās dzīvojamās vides uzlabošanai. Ekspertvērtējuma atšķirības no skaitliskā novērtējuma veidojušās tāpēc, ka ekspertvērtējumā ir ņemti vērā papildus apsvērumi, tādi aspekti, kas skaitliski nav noteikti vai nosakāmi, arī subjektīvā vērojuma secinājumi.

Piemērs: atšķirības vērtējumā daudzstāvu apbūves teritorijā D32 Maskavas forštatē un Mazstāvu apbūves teritorijā M10 Ķīpsalā.

Apbūves tips	Apkaime	Kods	Summa,	Kvalitāte,	Kvalitāte,
--------------	---------	------	--------	------------	------------

			kopā	atbilstoši ĢIS analīzei	atbilstoši ekspertu vērtējumam
Daudzstāvu apbūve	Maskavas forštate	D32	26,8	Augsta	Zema
Mazstāvu apbūve	Ķīpsala	M10	7,8	Zema	Augsta

Jāsecina, ka abi (ĢIS un ekspertu) vērtējumi nav pretrunīgi, bet ir savstarpēji papildinoši. Teritorija Maskavas forštatē objektīvi atrodas izdevīgā vietā, ir labi nodrošināta ar sabiedrisko transportu un pakalpojumiem. Tas ir pamatā augstajam skaitliskajam novērtējumam punktos. Savukārt ekspertvērtējumā izšķirošie faktori ir bijuši sliktais ēku tehniskais stāvoklis un negatīvais sociālais fons.

Ķīpsalas apbūve veidota nesen, tai raksturīga augstvērtīga arhitektūra un būvniecības kvalitāte. Ielu tīkls ir attīstīts un sakārtots. Teritorija ir prestiža. Šie apsvērumi veidojuši pamatu ekspertvērtējumam. Savukārt ĢIS analīze teritorija novērtēta zemāk, jo ir virkne trūkumu – salīdzinoši slikts pakalpojumu nodrošinājums un sabiedriskais transports.

Ārējie faktori, kas raksturo dzīvojamās vides kvalitāti dalāmi divās grupās:

- Apstākļi, ko nevar vai ir sarežģīti mainīt (ūdensobjekti, dzelzceļš, autoceļš, u.tml.);
- Apstākļi, ko iespējams mainīt (pakalpojumu nodrošinājums. Sabiedriskā transporta nodrošinājums, daļēji arī apstādījumu teritorijas, u.tml.)

Turpmākajā plānošanas procesā, teritoriju analīzē jāfiksē tie faktori, kas būtiski pasliktina dzīves vides kvalitāti un, atbilstoši problēmu raksturam, jāvērtē iespējas tās novērst vai samazināt. Piemēram, ļoti liela nozīme ir pakalpojumu nodrošinājumam. Ja šie aspekti ir saņēmuši zemu novērtējumu, turpmākajā plānošanas procesā jāpievēršas publisko pakalpojumu dažādošanai un pārklājuma nodrošināšanai (piemēram, PII). Savukārt, tā kā ir praktiski neiespējami pārvietot dzelzceļu, tā negatīvās ietekmes zonā veicami trokšņa samazināšanas pasākumi. Pilsētas centrā viens no nozīmīgākajiem faktoriem, kas pasliktina dzīves vides kvalitāti, ir gaisa piesārņojums.

Skaitlisko vērtējumu datu bāzes priekšrocība ir tās atvērtība – to iespējams papildināt un korigēt. Teritoriju detalizētākā vērtējumā gan jāpapildina datu bāze ar jaunu informāciju, gan jāpiemēro arī korekcijas koeficienti, piemēram Vecpilsētai būtu jāņem vērā tādi negatīvi aspekti kā sadzīviski traucējumi (troksnis naktī), inženierkomunikāciju nolietojums, joprojām eksistējošā kopsistēmas kanalizācija, gaisa piesārņojums, u.tml. Iespējams, vajadzētu korigēt arī vērtējumu par ūdensmalām, jo Daugavas krastmalu no Vecpilsētas šķir grūti šķērsojama intensīvas autosatiksmes iela - 11. novembra krastmala.